

Geuremissie opnieuw voor de rechter

Tekst: Franca Damen - advocaat bij Damen Legal - www.damenlegal.com

Beeld: Twan Wiermans

Het is alweer even geleden dat de geuremissiefactoren voor gecombineerde luchtwassers zijn verhoogd. Ook is het alweer even geleden dat er nieuwe Europese 'BBT-conclusies' voor de varkenshouderij – dat onder andere verplicht tot een geurbeheersplan – beschikbaar zijn gekomen. De rechtspraak loopt daar altijd wat achteraan. Maar onlangs zijn over beide onderwerpen interessante uitspraken gedaan.

In maart 2018 is een rapport van WUR verschenen waarin WUR concludeert dat gecombineerde luchtwassers niet zoveel geuremissie reduceren als is vastgesteld. Het geurverwijderingsrendement zou hetzelfde zijn als bij enkelvoudige luchtwassers. Dit was voor de minister aanleiding om de geuremissiefactoren voor gecombineerde luchtwassers te verhogen. Daarom moeten vergunningen aan deze nieuwe geuremissiefactoren worden getoetst.

De verhoogde geuremissiefactoren leveren ook nog andere discussies op. Omwonenden kunnen het bevoegd gezag bijvoorbeeld verzoeken om de omgevingsvergunning milieu voor een bestaande varkenshouderij (met gecombineerde luchtwassers) in te trekken of te wijzigen.

Vergunning blijft gestand

Dit was aan de orde in een uitspraak van de Raad van State van 15 januari 2020. Omwonenden van een varkenshouderij met gecombineerde luchtwassers hadden het bevoegd gezag verzocht om de omgevingsvergunning milieu voor dat bedrijf in te trekken of anders te wijzigen. De provincie heeft geweigerd om de vergunning in te trekken, maar wel een aantal vergunningvoorschriften gewijzigd. De Raad van State oordeelde dat de provincie terecht heeft geweigerd om de vergunning in te trekken. Dat mag op grond van de wet namelijk alleen als een bedrijf ontoelaatbaar nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt en deze nadelige gevolgen niet voldoende kunnen worden beperkt door vergunningvoorschriften te wijzigen. Dat het bedrijf ontoelaatbaar nadelige gevolgen zou veroorzaken, stond voor de Raad van State niet vast. Het is namelijk nog niet duidelijk of het bedrijf niet de 85 procent geurreductie kan halen bij een optimale instelling van de luchtwassers. Ook onderzoekt de varkenshouderij andere mogelijkheden om de geuremissie te reduceren.

Bovendien, zo oordeelde de Raad van State, zijn de verhoogde geuremissiefactoren (zoals die sinds 20 juli 2018 gelden) gebaseerd op een reductiepercentage dat minimaal kan worden gehaald. En dat minimale reductiepercentage is geen algemeen aanvaard milieutechnisch

Er is veel discussie over het wegnemen van geur door luchtwassers.

inzicht dat geldt voor alle stallen met gecombineerde luchtwassers. Kortom, luchtwassers kunnen mogelijk hogere geurreducties behalen. Vanwege deze ontwikkelingen mocht de provincie wel de vergunningvoorschriften wijzigen. Daarin heeft de provincie een streefnorm (gebaseerd op 85 procent geurreductie) en een grenswaarde (gebaseerd op 45 procent geurreductie) opgenomen. Daarnaast heeft de provincie meetverplichtingen opgelegd. Dit is voldoende om het milieu te beschermen, zo oordeelde de Raad van State. De provincie hoefde in de voorschriften geen geurreductie van 85 procent voor te schrijven. Want als het bedrijf die reductie niet zou kunnen halen, dan kan het bedrijf niet overeenkomstig de vergunning in werking zijn.

BBT-conclusie: het geurbeheersplan

Varkenshouderijen moeten de beste beschikbare technieken (BBT) in hun bedrijf toepassen. Wat die BBT zijn, is allemaal wettelijk vastgelegd en worden regelmatig. In februari 2017 is zo'n nieuwe BBT-conclusie verschenen voor de varkenshouderij. Op grond hiervan moeten varkenshouderijen (met meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens of meer dan 750 voor zeugen) een geurbeheersplan opstellen en uitvoeren om geuremissie te voorkomen of te verminderen. Die verplichting

geldt alleen als geurhinder bij geurgevoelige objecten wordt verwacht. Dat is volgens een aantal rechtbanken onder andere het geval als de geldende geurnorm wordt overschreden. In een geurbeheersplan moet onder andere (1) een protocol worden opgenomen voor het monitoren van geur en (2) een programma voor het voorkomen en elimineren van geur, voor het monitoren van de geuremissies en voor het nemen van maatregelen om de geuremissies te elimineren of te verminderen.

Over dit geurbeheersplan heeft de rechtbank Oost-Brabant op 30 december 2019 een uitspraak gedaan. De rechtbank oordeelde dat het geurbeheersplan niet verplicht tot periodieke geurmetingen van de feitelijke geurimmissie. Wel verplicht het geurbeheersplan een varkenshouderij in een overbelaste situatie om wat meer te doen. Het bevoegd gezag kan dan verlangen dat er periodieke geurrendementsmetingen worden uitgevoerd. Zo kan nog beter worden gecontroleerd of het stalsysteem de geur reduceert zoals het zou moeten doen. Het bevoegd gezag moet hierover dan voorschriften opnemen in de omgevingsvergunning milieu. Op die manier zou het bevoegd gezag ook kunnen handhaven als het geurbeheersplan niet goed wordt opgesteld en/of uitgevoerd. Want het bevoegd gezag hoeft het geurbeheersplan niet vooraf goed te keuren. ←